

Expert: Odpůrci větrné energie nejsou žádní ruští agenti | iROZHLAS

 irozhlas.cz/zpravy-domov/expert-hnuti-duha-odpurci-vetrne-energie-nejsou-zadni-rusti-agenti-vliv-na_2604010010_jos

31. března 2026

Vy jste v úterý dopoledne prezentovali výsledky reprezentativního výzkumu agentury Focus, jak lidé vnímají větrnou energii, jestli si myslí, že by se měla podporovat. Co jste zjistili? Jaká je podpora větrných elektráren v porovnání s jinými, tedy solárními, jadernými nebo uhelnými?

Výsledky vyšly podobně jako v předchozích letech. Já bych ještě před závorku řekl, proč jsme si průzkum objednávali – protože když se podíváte na sociální sítě v posledních několika měsících, vypadá to, že všichni Češi nenávidí větrné elektrárny. V diskusích možná 90 procent lidí přináší velmi agresivní výstupy o tom, že větrné elektrárny jsou škodlivé, zdraví nebezpečné, ničí krajinu a všichni na ně umřeme.

00:00 / 00:00

Hostem je Jan Rovenský, odborník na energetiku z hnutí DUHA

My jsme si říkali: to je zvláštní, protože předchozí průzkumy veřejného mínění, které v předchozích letech dělal STEM nebo Institut 2050, vycházely, že zhruba 70 procent Čechů větrné elektrárny podporuje. Tak jsme si u agentury Focus nechali udělat průzkum, jak to vypadá teď, a v zásadě k žádné podstatné změně nedošlo. To znamená, potvrdila se hypotéza, že sociální sítě skutečně nejsou reprezentativním prostředím.

Konkrétní čísla dopadají tak, že největší podporu české veřejnosti má vodní energie s celkovou podporou 80 procent, druhá je sluneční energie s podporou 75 procent a větrná energie má 63 procent.

[3:33](#)

[Francie sází na obnovitelné zdroje. Mořský větrný park v Normandii ročně vyrobí energii pro 770 000 lidí](#)

[Číst článek](#)

Tam je ovšem třeba říct, že otázka byla formulovaná relativně náročně – ve smyslu, že se neptali lidí, jestli elektrárny mají rádi, jestli se jim líbí, nebo ne, ale jestli by měly být podporovány, což implikuje veřejnou nebo státní podporu.

To znamená, že ve skutečnosti bude číslo pravděpodobně ještě o něco vyšší. Což se ukázalo, protože minulý týden si agentura STEM-Mark zadala vlastní průzkum na postoje české veřejnosti k energetice, ve které bylo číslo u větru dokonce ještě o něco vyšší, konkrétně 74 procent.

Námítky proti větru

Když vezmu jednotlivé argumenty, jak je sleduji třeba na sociálních sítích v debatách, vy už jste hlavní směry argumentace řekl. Když to vezmeme postupně, začneme hlukem.

Jak daleko od bytů a domů by měly být větrné elektrárny, aby hluk lidí neobtěžoval?

Experti na měření hluku ze Státního zdravotního ústavu tuto otázku obvykle nemají rádi, protože říkají, že to u každého projektu bude jiné. Závisí na tom, jakou technologii máte, kolik tam je elektráren, jaká je konfigurace terénu.

[25:45](#)

[Nemáme nerostné suroviny, musíme stavět obnovitelné zdroje. Stejně jako Čína, podotýká expert](#)

[Číst článek](#)

Nicméně já chápu, že lidi mají rádi zjednodušení, takže já, s vědomím toho, že to je do jisté míry arbitrární číslo, říkám 800 metrů. To je vzdálenost, na kterou i s dostatečnou rezervou platný hlukový limit 40 decibelů v noci lze splnit.

Podle zkušenosti lidí, kteří kolem větrných elektráren žijí, tak na 800 metrů o ní většinu roku neví. Můžou to být maximálně jednotky dnů, kdy ji otevřeným oknem slyší. Ale 800 metrů už je z tohoto hlediska v pořádku.

To mluvíme o slyšitelném hluku, ale vy už jste se zmínil o tom, že v poslední době přibývá argument infrazvuku, což je něco, co neslyšíme, ale odpůrci větrných elektráren tvrdí, že to může ovlivňovat zdraví lidí v okolí stožárů a turbín. Jste přesvědčen, že už je infrazvuk tak probádaný, že se dá toto riziko označit za fámou, za mýtus; za něco, co reálně neškodí?

Naštěstí máme příklady zemí, které větrnou energetiku rozvíjejí mnohem více a déle než ČR. Myslím, že dobrým příkladem je Dánsko, kde větrné elektrárny stojí v blízkosti lidských domovů už 50 let. I ty velké, dnes 250metrové, se tam staví o něco déle než u nás.

Samozřejmě, že dánské orgány ochrany veřejného zdraví, jako tamější hygiena a ministerstvo zdravotnictví, o těchto vlivech věděly a zkoumaly je. Dělal velkou průřezovou studii na 350 tisících lidech, kteří žijí v okruhu do šesti kilometrů kolem větrných elektráren a žádné statisticky významné zhoršení zdravotního stavu lidí se neprokázalo.

[2:38](#)

[ČEZ nekomunikuje s veřejností, usnesli se zastupitelé Ralska. O větrných elektrárnách nebudou dál jednat](#)

[Číst článek](#)

Pokud by platila hypotéza, že infrazvuk má podstatný vliv na lidské zdraví, tak by se to ve statistice nevyhnutelně muselo projevit. Takže moje odpověď zní ne. To, že se dnes infrazvuk u větrných elektráren neměří, to, že na ně nejsou stanoveny hlukové limity, je věc, která určitě stojí za úvahu.

Myslím, že by bylo rozumné limity v tomto ohledu zpřísnit. Nicméně množství a intenzita hluku, infrazvuku, který produkuje větrná elektrárna, je nejen hluboko pod slyšitelností, ale i hluboko pod tím, jak by to člověk vůbec byl schopen jakkoliv vnímat.

Ekonomicky výhodné

Častým argumentem v debatách o větrných elektrárnách je také to, že v Česku tolik nefouká. Existují srovnání efektivity větrných elektráren, kolik stejná turbína vyrobí energie v Čechách, kolik v sousedních zemích ve vnitrozemí a kolik třeba na břehu Baltského moře?

Je to hrozně závislé i na konkrétním místě v rámci jednotlivé země. Tam je třeba si říct, že s každým metrem, každým metrem za sekundu rychlosti větru vám roste energie větru poměrně výrazným způsobem – protože energie větru vám roste s třetí mocninou rychlosti. Je úplně jiná energie větru a využitelnost někde v Polabí a někde na Vysočině.

Nejzajímavější v Čechách každopádně vychází Vysočina, Krušné hory. Krušné hory – tam to nicméně kvůli ochraně přírody moc nejde. Ale rozhodně platí, že na většině území ČR s novými moderními technologiemi, s velkými rotory 160 metrů, je ekonomicky udržitelná nebo výnosná větrná energetika dokonce i bez dotací.

[3:05](#)

[Úpice na Trutnovsku plánuje výstavbu větrných elektráren. Diskutovat o tom přišly stovky lidí](#)

[Číst článek](#)

Takové projekty už se dnes objevují, nemají žádnou státní podporu, ale jedou v tzv. PPA kontraktech, kdy si provozovatel turbín domluví odběry elektřiny s továrnou a nepotřebuje ani žádnou státní podporu.

Když říkáte, že to je ekonomicky výhodné, jsou v tom započítány opravdu všechny náklady, to znamená všechno, co souvisí s výrobou elektrárny, instalací, potom s likvidací? Vychází to výhodně, když to sečteme všechno?

Ano, je to takzvaná zprůměrovaná cena energie a skutečně zahrnuje všechny kapitálové i provozní náklady. U kapitálových se dokonce počítá i s cenou peněz, na jaký úrok si podnikatel peníze půjčuje. Takže ano.

Přesto stát větrné energetice veřejnou podporu poskytuje, nicméně není to formou dotací. Tam si myslím, že možná část veřejnosti trochu tápe podle informací, které máme z konkurenčního sousedního průzkumu STEMu.

[Podpora solárních panelů i větrných elektráren. Brusel představil návrh, jak lépe konkurovat Číně](#)

[Číst článek](#)

Není to klasická dotace, ale jedná se o stejný mechanismus podpory, jako mají budoucí jaderné bloky, kdy se stanoví pevná cena, a pokud je cena elektřiny na trhu nižší, stát cenu provozovateli dorovná. Ale pokud v budoucnosti bude elektřina dražší, bude stát třeba víc než 3 koruny za kilowatthodinu nebo 3,20, tak naopak provozovatel část svého zisku odevzdává zpátky státu.

To znamená, že ze strany státu to není slepé sypání peněz podnikatelům, ale je to sázka na cenu budoucí elektřiny. Pokud cena elektřiny poroste, stát na tom může nakonec ještě vydělat.

Debata o dezinformacích

V poslední době jsem četl několik článků, které dávaly odpor proti větrným elektrárnám v Česku do souvislosti s proruskými dezinformátory. Je to vůči těm, kdo mají obavy, kdo jsou proti, fér?

Já bych tady chtěl říct co nejdůrazněji, jak říct dokážu: většina odpůrců větrné energetiky v ČR, i když se s nimi můžu v leccím neshodovat, nejsou žádní ruští agenti. Typicky to jsou lidé, kteří žijí někde v malé vesnici, někdo jim tam chce postavit elektrárnu za domem. Oni buď mají strach, nebo ani strach nemají, ale prostě se jim to nelíbí. Naprostá většina těch lidí nemá s ruskou propagandou nic společného.

[4:14](#)

[Polské uhelné odcházení. Bývalí horníci nachází práci i v obnovitelné energii](#)

[Číst článek](#)

Ti lidé, kteří se na tom snaží nějakým způsobem přizivit a kteří fungují jako jakýsi obchodníci se strachem, kteří objíždějí obce a straší, těch je málo. Ti se dají spočítat na prstech obou ruk. Místní odpůrci nejsou nějakým jejich spolupachatelem, ale jejich oběťmi. Myslím, že je fakt strašně důležité to odlišit.

Tady se bohužel ve veřejné debatě trošičku vyvinul narativ, že kdo je proti větrné elektrárně, je ruský agent – ne, to razantně odmítám. Myslím, že je strašně důležité oddělovat lidi, kteří jako třeba pan Máčovský nebo paní Ondrušová ze Slovenska skutečně vazbu na ruské dezinformační servery prokazatelně mají, a lidi, kteří jim tady v Čechách naslouchají, aniž by o tomto věděli.

Jak se vede debata na sociálních sítích? A co říkají o větrných elektrárnách místní referenda? Energetický expert hnutí DUHA Jana Rovenský byl hostem Tomáše Pancíře. Celý rozhovor si poslechněte nahoře v audiu.